

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursurilor

în cauza civilă

Vera Chiranda împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova,
intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

(repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de
urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești)

împotriva deciziei din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2ra-644/25
NR. PIGD 2-24027445-01-2ra-17092025)

Stabilirea eronată a cuantumului despăgubirii acordate cu titlu de prejudiciu moral în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Sandu)
Curtea de Apel Centru (jud. A. Panov, D. Corlăteanu, L. Bagrin)

26 august 2026
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și avocata Angela Bou, în interesele Verei Chiranda,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Elena Croitor,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 7 martie 2024, Vera Chiranda a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, solicitând încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a sumei de 1 000 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

2. Vera Chiranda a indicat că, la 20 octombrie 2018, a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2018978325 în privința sa, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) lit. a¹) din Codul penal, cauza fiind ulterior conexată cu cauza penală nr. 2018978265.

3. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție Mariana Botezatu din 23 octombrie 2018, Vera Chiranda a fost reținută pentru 72 de ore.

4. La 24 octombrie 2018, Vera Chiranda a fost pusă sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) lit. a¹) din Codul penal. În aceeași zi, judecătorul de instrucție a admis parțial demersul procurorului și a aplicat în privința acesteia măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu pentru 30 de zile.

5. Prin încheierea judecătorului de instrucție din 20 noiembrie 2018, termenul arestului la domiciliu a fost prelungit cu 30 de zile.

6. La 5 decembrie 2018, a fost autorizată aplicarea sechestrului asupra apartamentului ce aparținea Verei Chiranda, în scopul garantării executării eventualei pedepse cu amendă.

7. Ulterior, măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu a fost înlocuită cu liberarea provizorie sub control judiciar.

8. Prin ordinul Procurorului General din 9 noiembrie 2018, Vera Chiranda, care activa în calitate de procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, a fost suspendată din funcție.

9. La 1 aprilie 2019, cauza penală a fost expediată cu rechizitoriu instanței de judecată pentru examinare în fond.

10. Prin sentința din 17 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Vera Chiranda a fost achitată de învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 325 alin. (3) lit. a¹) din Codul penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

11. Prin ordinul Procurorului General nr. 427-p din 23 martie 2021, Vera Chiranda a fost restabilită în funcția de procuror.

12. Prin decizia din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Comrat, sentința din 17 martie 2021 a fost menținută în partea ce ține de achitarea Verei Chiranda.

13. În susținerea pretenției privind repararea prejudiciului moral, Vera Chiranda a invocat durata procedurii penale, reținerea, măsurile preventive aplicate, efectuarea perchezițiilor și a măsurilor speciale de investigații, instituirea sechestrului asupra bunului imobil, suspendarea îndelungată din funcția de procuror și mediatizarea acuzației formulate împotriva sa.

14. Reclamanta a susținut că aceste circumstanțe i-au afectat onoarea, demnitatea și reputația profesională, i-au provocat stări de anxietate, stres, neliniște și frustrare și au avut consecințe asupra vieții sale personale și familiale.

15. Vera Chiranda a invocat și faptul că, la momentul pornirii urmăririi penale, activa de peste 22 de ani în organele procuraturii, iar informațiile privind reținerea și punerea sa sub învinuire au fost difuzate pe larg în mass-media, cu indicarea numelui și prezentarea imaginii sale.

16. Totodată, reclamanta s-a referit la constatările cuprinse în sentința de achitare, potrivit căreia materialele care au stat la baza dispunerii unor măsuri speciale de investigații nu demonstau existența unei bănuieli rezonabile că Vera Chiranda ar fi săvârșit o infracțiune, iar unele mijloace de probă au fost apreciate ca fiind obținute cu încălcarea normelor procesual-penale.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

17. Prin hotărârea din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Verei Chiranda, suma de 800 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 8 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

18. La 22 aprilie 2024, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

19. La 23 aprilie 2024, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 17 aprilie 2024, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

20. La 23 aprilie 2024, Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat apel, solicitând modificarea hotărârii primei instanțe prin diminuarea cuantumului prejudiciului moral încasat în beneficiul Verei Chiranda.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

21. Prin decizia din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru, apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova au fost admise. Hotărârea din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost modificată în partea cuantumului prejudiciului moral, prin diminuarea acestuia de la 800 000 lei la 400 000 lei. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

22. Instanța de apel a reținut că Vera Chiranda este îndreptățită la repararea prejudiciului în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, având în vedere că a fost pusă sub învinuire, iar procedura penală s-a finalizat prin achitarea acesteia pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

23. Curtea de apel a respins argumentele apelanților potrivit cărora acordarea despăgubirilor ar fi condiționată de existența unui act judecătoresc separat prin care acțiunile organelor de urmărire penală sau ale procuraturii să fi fost declarate ilegale.

24. Instanța de apel a considerat că devenirea definitivă a sentinței de achitare pe un temei de reabilitare conferă Verei Chiranda dreptul la repararea prejudiciului în condițiile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

25. În ceea ce privește întinderea prejudiciului moral, instanța de apel a considerat excesivă suma de 800 000 lei stabilită de prima instanță.

26. Curtea de apel a luat în considerare natura și gravitatea acuzației formulate, măsurile preventive aplicate, perioada și intensitatea restricțiilor suportate de Vera Chiranda, durata procedurii penale, precum și afectarea reputației sale profesionale.

27. Instanța de apel a apreciat că suma de 400 000 lei constituie o despăgubire rezonabilă și suficientă pentru compensarea prejudiciului moral. Cu privire la

cheltuielile de asistență juridică, instanța de apel a menținut suma de 8 000 lei acordată de prima instanță, reținând că acestea au fost confirmate prin bonul de plată prezentat și sunt reale, necesare și rezonabile.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

28. **La 5 septembrie 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova** a declarat recurs împotriva deciziei din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru și a hotărârii din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

29. Ministerul Justiției a invocat temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, susținând că actele judecătorești contestate se bazează pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

30. Recurentul a susținut că, pentru aplicarea Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, trebuie să fie întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 3 și art. 6 din această lege și că simpla pronunțare a unei sentințe de achitare nu ar demonstra caracterul ilegal al tuturor acțiunilor procesuale întreprinse în cadrul urmăririi penale.

31. Ministerul Justiției a invocat lipsa unui act separat prin care măsurile procesuale aplicate Verei Chiranda să fi fost declarate ilegale și a susținut că acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate în cadrul atribuțiilor legale de investigare a unei presupuse infracțiuni.

32. Recurentul a criticat și cuantumul prejudiciului moral, susținând că acesta nu corespunde criteriilor prevăzute de art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 și este disproporționat în raport cu practica națională în cauze similare.

33. Ministerul Justiției a făcut referire la cauze în care despăgubirile acordate în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 au fost stabilite într-un cuantum inferior, susținând că despăgubirea trebuie să păstreze caracterul compensatoriu și să nu reprezinte un avantaj patrimonial nejustificat.

34. **La 16 septembrie 2025, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova** a declarat recurs împotriva deciziei din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru și a hotărârii din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

35. Ministerul Finanțelor a susținut, în esență, că nu orice acțiune procesuală efectuată în cadrul unei proceduri penale atrage răspunderea patrimonială a statului și că era necesară constatarea caracterului ilegal al actelor procesuale invocate de reclamantă.

36. Recurentul a mai invocat că Vera Chiranda nu a prezentat suficiente probe obiective, inclusiv un raport psihologic, care să demonstreze intensitatea suferințelor pretinse și care să justifice acordarea sumei de 400 000 lei.

37. Ministerul Finanțelor a susținut că instanța de apel nu a individualizat suficient întinderea prejudiciului moral și că suma stabilită este disproporționată în raport cu împrejurările concrete ale cauzei și cu practica judiciară.

38. **La 18 septembrie 2025, avocata Angela Bou, în interesele Verei Chiranda,** a declarat recurs împotriva deciziei din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

39. Vera Chiranda a susținut că prima instanță a apreciat corect gravitatea consecințelor produse prin tragerea sa la răspundere penală și că suma de 800 000 lei constituie o despăgubire justă și integrală.

40. Recurenta a invocat, în special, reținerea pentru 72 de ore, aplicarea arestului la domiciliu și a controlului judiciar, sechestrarea bunului imobil, efectuarea perchezițiilor și a măsurilor speciale de investigații, suspendarea din funcția de procuror și transmiterea cauzei penale în instanța de judecată.

41. Vera Chiranda a susținut că procedura penală și mediatizarea acesteia i-au afectat grav onoarea, demnitatea și reputația profesională, având în vedere că activa în organele procuraturii de peste 22 de ani.

42. De asemenea, recurenta s-a referit la constatările sentinței de achitare potrivit căreia, la dispunerea unor măsuri speciale de investigații, nu fusese demonstrată existența unei bănueli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii imputate.

43. Vera Chiranda a făcut trimitere la practica Curții Supreme de Justiție, inclusiv la cauza Domnica Manole, susținând că, raportat la natura și intensitatea măsurilor aplicate în privința sa, diminuarea despăgubirii de la 800 000 lei la 400 000 lei nu este justificată.

44. **La 19 septembrie 2025, Procuratura Generală a Republicii Moldova** a declarat recurs împotriva deciziei din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care quantumul prejudiciului moral să fie diminuat în limite rezonabile.

45. Procuratura Generală a susținut că suma de 400 000 lei depășește limitele unei compensații rezonabile și echitabile și nu corespunde practicii judiciare naționale în cauze similare.

46. Recurenta a invocat că măsurile întreprinse în cadrul urmăririi penale au urmărit un scop legitim, iar existența unei bănueli rezonabile justifică desfășurarea

unei investigații penale, fără ca finalizarea acesteia prin achitare să transforme automat fiecare act procesual într-un act ilegal.

47. Procuratura Generală a criticat și lipsa unor probe obiective care să confirme intensitatea suferințelor psihice invocate de reclamantă, susținând că instanța de apel nu a explicat suficient de ce circumstanțele cauzei justifică acordarea sumei de 400 000 lei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

48. Articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

49. Articolul 431 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

50. Articolul 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.”

51. Articolul 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

52. Articolul 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

53. Articolul 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: e) să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.”

54. Articolul 2 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) Acțiunile ilicite sunt acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).”

55. Articolul 3 alin. (1) lit. a), c) și e) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.

e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației.”

56. Articolul 6 lit. a) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești:

„Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare.”

57. Articolul 11 alin. (1)-(3) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) Mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare:

a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă;

b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată;

c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei;

d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei;

f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice;

g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate;

h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

(2) Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală.

(3) În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.”

58. Articolul 2007 alin. (1) lit. a) din Codul civil:

„(1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri:

a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea.”

59. Articolul 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei

vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

60. Sub aspectul respectării termenului de declarare a recursurilor, Completul de judecată constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Centru a fost pronunțat în ședință publică la 26 martie 2025 (f.d. 143), iar decizia motivată a fost expediată participanților la proces, prin poșta electronică, la 22 iulie 2025 (f.d. 153). În aceste condiții, recursurile declarate de Ministerul Justiției la 5 septembrie 2025, de Ministerul Finanțelor la 16 septembrie 2025, de avocata Angela Bou, în interesele Verei Chiranda, la 18 septembrie 2025 și de Procuratura Generală la 19 septembrie 2025 au fost depuse în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

61. Prin prisma art. 444 din Codul de procedură civilă, examinarea cauzei civile în ordine de recurs s-a realizat în lipsa participanților la proces, întrucât Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună invitarea acestora, din motiv că argumentele expuse în cererile de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite verificarea legalității hotărârilor atacate.

62. Potrivit art. 442 din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție verifică, în limitele criticilor formulate în recursuri, legalitatea deciziei instanței de apel prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

63. Examinând criticile formulate în cele patru cereri de recurs în raport cu materialele cauzei și cadrul juridic aplicabil, Completul de judecată constată că recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova sunt întemeiate numai în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral, iar recursul declarat de Vera Chiranda este neîntemeiat.

64. Cu titlu prealabil, Completul de judecată reține că existența dreptului la repararea prejudiciului și determinarea întinderii despăgubirii reprezintă două chestiuni distincte.

65. Recunoașterea dreptului persoanei la repararea prejudiciului în condițiile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 nu conduce automat la acordarea cuantumului solicitat și nu înlătură obligația instanței de a individualiza despăgubirea prin

raportare la toate circumstanțele relevante și la principiile compensării rezonabile și echitabile.

66. În ceea ce privește existența dreptului Verei Chiranda la repararea prejudiciului, Completul de judecată nu identifică motive pentru a se abate de la concluzia instanței de apel.

67. Vera Chiranda a fost pusă sub învinuire pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție, cauza penală a fost transmisă spre examinare instanței de judecată, iar prin sentința din 17 martie 2021 aceasta a fost achitată pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Achitarea a fost ulterior menținută în partea care o privește pe Vera Chiranda.

68. Articolul 6 lit. a) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 recunoaște expres dreptul la repararea prejudiciului în cazul devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare.

69. Din prevederile art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 rezultă că temeiurile prevăzute de această normă sunt alternative. În consecință, existența unei încheieri distincte a judecătorului de instrucție prin care anumite acte sau acțiuni ale organului de urmărire penală să fi fost declarate nule nu constituie o condiție suplimentară pentru apariția dreptului la reparare atunci când acest drept rezultă dintr-o sentință definitivă de achitare. Din acest motiv, argumentele Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și Procuraturii Generale privind inexistența dreptului la despăgubire nu pot conduce la respingerea integrală a acțiunii.

70. Totodată, existența sentinței de achitare nu înseamnă că orice măsură procesuală întreprinsă anterior trebuie apreciată izolat ca fiind ilegală. La stabilirea întinderii prejudiciului, instanța trebuie să țină cont de natura concretă a măsurilor suportate de persoană, de durata și intensitatea lor și de consecințele efective asupra drepturilor personale.

71. În consecință, chestiunea care necesită intervenția Curții Supreme de Justiție privește cuantumul prejudiciului moral și modul în care instanțele ierarhic inferioare au aplicat art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 și art. 2037 din Codul civil.

72. Completul de judecată reține că individualizarea prejudiciului moral presupune o marjă de apreciere a instanțelor ierarhic inferioare. Totuși, această marjă nu este nelimitată.

73. Instanța trebuie să demonstreze, printr-o motivare suficientă, legătura dintre circumstanțele concrete ale cauzei, criteriile prevăzute la art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 și cuantumul efectiv acordat.

74. Simpla enumerare a gravității acuzației, a duratei procedurii, a măsurilor procesuale și a afectării reputației nu este suficientă. Instanța trebuie să explice de ce intensitatea cumulată a acestor împrejurări justifică suma concretă stabilită și în ce măsură aceasta este comparabilă cu despăgubirile acordate în împrejurări similare.

75. În prezenta cauză, instanța de apel a identificat corect criteriile generale relevante, însă nu a oferit o justificare suficientă pentru concluzia că suma de 400 000 lei reprezintă despăgubirea corespunzătoare acestor criterii.

76. Curtea de apel a făcut referire la natura acuzației, la măsurile preventive, la perioada și intensitatea restricțiilor și la durata procedurii, după care a concluzionat că suma de 400 000 lei este rezonabilă, fără a explica însă de ce ansamblul acestor împrejurări impune tocmai un asemenea quantum și cum se raportează acesta la practica judiciară în cauze comparabile.

77. Completul de judecată reține că, în cazul Verei Chiranda, ingerința produsă prin procedura penală a avut o intensitate semnificativă. Reclamanta a fost reținută pentru 72 de ore, ulterior fiind plasată în arest la domiciliu, măsură care a fost prelungită. După expirarea arestului la domiciliu, în privința sa a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate.

78. În cadrul aceleiași proceduri a fost instituit sechestru asupra apartamentului în care locuia reclamanta, au fost efectuate percheziții și măsuri speciale de investigații, iar cauza penală a fost transmisă instanței de judecată.

79. De asemenea, Vera Chiranda a fost suspendată din funcția de procuror în noiembrie 2018 și și-a reluat activitatea după pronunțarea sentinței de achitare, în martie 2021.

80. Durata suspendării, raportată la natura funcției exercitate, reprezintă un element important în aprecierea prejudiciului. Persoana nu a suportat doar restricțiile inerente unei proceduri penale, ci a fost lipsită, pentru o perioadă considerabilă, de posibilitatea exercitării efective a profesiei sale. La momentul desfășurării evenimentelor, reclamanta activa de peste 22 de ani în organele procuraturii. Punerea sub învinuire pentru o infracțiune de corupție, raportată la funcția de procuror exercitată de aceasta, era de natură să afecteze în mod direct reputația profesională construită în perioada anterioară.

81. Completul de judecată acordă relevanță și faptului că informațiile privind reținerea și învinuirea Verei Chiranda au fost difuzate în mass-media cu indicarea identității și imaginii acesteia.

82. În cazul unei persoane care exercită o funcție în sistemul de justiție, acuzația de săvârșire a unei infracțiuni de corupție este susceptibilă, prin natura sa, să producă un impact profesional și reputațional mai pronunțat, întrucât integritatea

constituie un element esențial al încrederii publice în exercitarea unei asemenea funcții.

83. Un alt element relevant îl constituie constatările din sentința de achitare referitoare la lipsa unor date care să demonstreze existența unei bănuieli rezonabile la momentul dispunerii unor măsuri speciale de investigații, precum și aprecierea privind inadmisibilitatea unor mijloace de probă obținute în cadrul acestora.

84. Aceste împrejurări individualizează cauza Verei Chiranda și trebuie luate în considerare la aprecierea intensității ingerinței, fără ca ele să conducă însă la transformarea despăgubirii într-o sancțiune aplicată statului.

85. Despăgubirea pentru prejudiciul moral are caracter compensatoriu, nu punitiv. Ea trebuie să asigure o satisfacție echitabilă persoanei prejudiciate, dar nu poate fi stabilită într-un cuantum care depășește în mod vădit proporția dintre natura prejudiciului și compensația acordată.

86. Această concluzie rezultă și din art. 2037 alin. (3) din Codul civil, care impune instanței să tindă spre acordarea unei despăgubiri comparabile cu cea stabilită în mod obișnuit în împrejurări similare, fără a neglija particularitățile fiecărei cauze.

87. În această privință, relevantă este practica Curții Supreme de Justiție privind aplicarea art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

88. În cauza Dorin Munteanu împotriva Ministerului Justiției, (decizia nr. [2ra-85/23](#) din 4 martie 2024), Curtea Supremă de Justiție a stabilit prejudiciul moral la 150 000 lei. În cauza respectivă, reclamantul exercita funcția de judecător, fusese pus sub învinuire pentru săvârșirea unei infracțiuni legate de exercitarea funcției, fusese suspendat din funcție, iar cauza penală fusese transmisă instanței și finalizată prin achitare.

89. Totuși, cauza Verei Chiranda se deosebește prin faptul că în privința acesteia au fost aplicate măsuri cu o intensitate suplimentară, inclusiv reținerea și arestul la domiciliu, precum și sechestrul asupra bunului imobil.

90. În cauza Victoria Tîmbur împotriva Ministerului Justiției, (decizia nr. [2ra-462/25](#) din 18 februarie 2026), Curtea Supremă de Justiție a diminuat prejudiciul moral de la 400 000 lei la 150 000 lei, deși procedura penală a fost de lungă durată și au fost aplicate măsuri preventive privative de libertate.

91. Această cauză confirmă că durata procedurii și existența unor măsuri preventive nu conduc, prin ele însele, la stabilirea unui cuantum ridicat. Ele trebuie apreciate împreună cu celelalte consecințe personale, profesionale și reputaționale constatate în fiecare speță.

92. În cauza Vladimir Zagorceanu împotriva Ministerului Justiției, (decizia nr. [2ra-439/25](#)), în care procedura penală a durat aproximativ 4 ani și 5 luni, iar reclamantul fusese supus arestului la domiciliu pentru o perioadă de aproximativ 6 luni și ulterior controlului judiciar, Curtea Supremă de Justiție a stabilit prejudiciul moral la 200 000 lei.

93. Prezenta cauză implică însă, suplimentar, o suspendare profesională de lungă durată din funcția de procuror, mediatizarea extinsă a acuzației formulate împotriva unei persoane care activa de peste două decenii în organele procuraturii și constatările instanței penale referitoare la lipsa bănuielii rezonabile în legătură cu anumite măsuri speciale de investigații.

94. La fel, Completul de judecată menționează că, în cauza Domnica Manole împotriva Ministerului Justiției (decizia nr. [2ra-1398/23](#) din 14 februarie 2025), Curtea Supremă de Justiție a diminuat prejudiciul moral de la 800 000 lei la 300 000 lei.

95. Quantumul respectiv a fost determinat de circumstanțe particulare, inclusiv legătura directă dintre procedura penală și activitatea de înfăptuire a justiției, precum și rezonanța publică și instituțională deosebită a cauzei, reflectată inclusiv în reacții și documente ale organismelor internaționale.

96. Prin urmare, suma de 300 000 lei stabilită în cauza Domnica Manole nu reprezintă un prag aplicabil automat persoanelor care exercită funcții în sistemul justiției, după cum nici cuantumurile de 150 000 sau 200 000 lei din celelalte cauze nu reprezintă limite fixe.

97. Jurisprudența comparată oferă repere, nu un prag fix. Determinantă rămâne aprecierea cumulativă a particularităților concrete ale cauzei.

98. Raportând aceste repere la situația Verei Chiranda, Completul de judecată consideră că suma de 400 000 lei stabilită de instanța de apel depășește quantumul necesar pentru acordarea unei satisfacții echitabile.

99. Pe de altă parte, circumstanțele cauzei nu justifică nici reducerea despăgubirii la nivelul celor mai scăzute quantumuri acordate în practica citată.

100. Reținerea, arestul la domiciliu, continuarea procedurii penale în fața instanței de judecată, sechestrul asupra bunului imobil, suspendarea din funcția de procuror pentru o perioadă îndelungată, natura acuzației formulate în raport cu profesia exercitată și mediatizarea acesteia reprezintă, în ansamblu, ingerințe de o intensitate relevantă.

101. Completul de judecată ține cont, în același timp, de faptul că Vera Chiranda a fost restabilită în funcție după pronunțarea sentinței de achitare, iar actele dosarului nu demonstrează existența unor consecințe ireversibile asupra capacității acesteia de a-și continua activitatea profesională.

102. De asemenea, prejudiciul moral nu poate fi cuantificat exclusiv prin raportare la percepția subiectivă a persoanei vătămate. Stabilirea despăgubirii trebuie să păstreze un raport obiectiv de proporționalitate cu circumstanțele stabilite și cu nivelul compensațiilor acordate în situații comparabile.

103. În aceste condiții, Completul de judecată apreciază că suma de 250 000 lei constituie o despăgubire rezonabilă și echitabilă. Acest quantum reflectă atât intensitatea particulară a măsurilor procesuale aplicate Verei Chiranda și consecințele profesionale ale procedurii penale, cât și necesitatea păstrării unei proporții rezonabile între prejudiciul constatat și compensația acordată.

104. Suma de 250 000 lei este suficientă pentru a acorda Verei Chiranda o satisfacție echitabilă pentru suferințele suportate, fără ca despăgubirea să dobândească un caracter punitiv sau să constituie o compensație disproporționată.

105. Din aceste considerente, argumentele Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și Procuraturii Generale referitoare la caracterul excesiv al quantumului de 400 000 lei sunt întemeiate în parte.

106. În schimb, argumentele acestora privind lipsa în totalitate a dreptului Verei Chiranda la repararea prejudiciului nu sunt susceptibile să determine respingerea acțiunii.

107. Totodată, recursul Verei Chiranda, prin care se solicită menținerea quantumului de 800 000 lei acordat de prima instanță, este neîntemeiat. Circumstanțele invocate de recurentă justifică acordarea unei despăgubiri semnificative, dar nu demonstrează existența unor consecințe de o asemenea intensitate încât să justifice suma de 800 000 lei.

108. Argumentul Verei Chiranda întemeiat pe quantumul acordat în cauza Domnica Manole nu schimbă această concluzie, deoarece compararea jurisprudenței nu poate fi realizată exclusiv după statutul profesional al persoanei sau quantumul nominal al despăgubirii. Fiecare cauză trebuie examinată în funcție de ansamblul circumstanțelor proprii.

109. Prin urmare, Completul de judecată constată că modul în care instanța de apel a aplicat criteriile prevăzute de art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 și art. 2037 alin. (3) din Codul civil, la stabilirea quantumului prejudiciului moral, nu asigură proporționalitatea impusă de aceste norme și nu este concordant cu jurisprudența Curții Supreme de Justiție în cauze comparabile. În consecință, criticile formulate în recursuri cu privire la caracterul disproporționat al quantumului de 400 000 lei justifică intervenția instanței de recurs prin prisma temeiurilor prevăzute de art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

110. Completul de judecată nu constată motive pentru modificarea soluției în partea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8 000 lei. Instanța de apel a

verificat caracterul real, necesar și rezonabil al acestora, iar criticile formulate nu demonstrează existența unei erori care să justifice intervenția instanței de recurs.

111. Concluzia privind diminuarea prejudiciului moral nu reprezintă o simplă substituție a aprecierii instanței de apel cu aprecierea instanței de recurs. Intervenția este determinată de faptul că raportul dintre circumstanțele stabilite, criteriile legale de individualizare și cuantumul de 400 000 lei nu a fost justificat suficient și nu păstrează proporția rezultată din practica Curții Supreme de Justiție în cauze comparabile.

112. Prin urmare, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și de a modifica decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea cuantumului prejudiciului moral, prin stabilirea acestuia la 250 000 lei.

113. Recursul declarat de avocata Angela Bou, în interesele Verei Chiranda, urmează a fi respins. În rest, decizia din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, urmează a fi menținute.

114. În conformitate cu art. 442, art. 444 și art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova.

Respinge recursul declarat de avocata Angela Bou, în interesele Verei Chiranda.

Modifică decizia din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptate în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Chiranda împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral, prin stabilirea sumei încasate din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Verei Chiranda, la 250 000 (două sute cincizeci mii) lei.

În rest, menține decizia din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea din 17 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Gheorghe Stratulat